

SeniorSurf-verkosto

yhteiskehittää, suunnittelee, viestii ja vaikuttaa sekä jakaa osaamista ja käytäntöjä seniorien digitukeen ja digiosallisuuteen liittyen. Verkosto on suunnattu seniorien digituen ja digiosallisuuden parissa toimiville työntekijöille tai vastaaville. Verkostossa on jäseniä tällä hetkellä noin 170. Verkostoa koordinoi Vanhustyön keskusliiton SeniorSurf-toiminta.

www.seniorsurf.fi/seniorsurf-verkosto/

Muistio 14.5.2025

Nina Ziessler, Eero Tuomenoksa

Teams-kokouksessa osallistujia 31 hlöä.

1. SeniorSurf-toiminnan kuulumiset

Ylen vetoomus

Ylen johdolle toimitettuun vetoomukseen saatiin vastaus, Yle kutsui tapaamiseen 12. kesäkuuta. Vanhustyön keskusliitosta Tiina Etelämäki ja Nina Ziessler sekä kaksi senioria osallistuvat tapaamiseen.

Mainoskampanjoita

Digiopastukset ja seniorien osallisuus -teemat (mm. opastuspaikkakartta sekä etäopastus) ovat olleet esillä keväällä ET-lehdessä, Suomen kuvalehdessä, HS kampanjaliitteessä.

Digiopastajien huoneentaulu julkaistu

Löytyy Opastamisen ohjeet -sivulta: <https://seniorsurf.fi/digiopastajat/opastamisen-ohjeet/>
<https://seniorsurf.fi/wp-content/uploads/Digiopastajan-huoneentaulu-2025.pdf>

Etäopastuksen kuulumiset

- Palvelussa pientä ruuhkaa (pyyntöjä tullut enemmän, osa opastajista jo kesätauolla)
- Palvelussa kesätauko 7.6.-3.8.2025 välillä. 6. kesäkuuta mennessä jätetyt pyynnöt pyritään hoitamaan kesäkuussa. Etäopastus palvelee jälleen 4.8. alkaen
- Viestintäaineistoja voi tulostaa itse tai tilata isompia määriä seniorsurf@vtkl.fi
<https://seniorsurf.fi/seniorit/etaopastus/etaopastus-lisatietoa/>

Vanhustenviikko 6.-12.10.2025 teemana Onni kasvaa yhteisössä

- SeniorSurf-päivä ti 7.10.
- VTKL webinaari 7.10. klo13-14 aiheena Tekoäly / Matleena Laakso (otsikko tarkentuu ja ilmoittautuminen pyritään avaamaan kesäkuussa)

DVV:n Digi ensin -kokonaisuus

- Tallenne yleisinfosta ja ajankohtaiset infot digitukijoille kerran kuussa (kevätkaudella)
<https://dvv.fi/digituen-tapahtumat>

SeniorSurfin tulevia tapahtumia 2025

Lisätään vähitellen uudelle sivulle <https://seniorsurf.fi/tapahtumat/>

- **SeniorSurf-verkoston kokoukset**
 - o To 28.8. 9.30-11 Vaikuttava viestintä digituessa, ViestintäPiritta
 - o Ti 11.11. 9.30-11 (aihe avoinna)
- **Digiopastajien SurfAreenat**
 - o 22.9. klo13 Parhaat sovellukset
 - o 27.10. klo13 Kimmo Rousku / Tietoturva
 - o marraskuun pvm avoinna
- **Digiopastajien opintopiiri**
 - o Tekoälysovelluksen kehittäminen / Lokakuu (4 kerran kokonaisuus)
- **Senioreille / kaikille avoimet**
 - o 16.9. klo10-11.30 Suomi.fi-viestit
 - o 7.10. SeniorSurf-päivän webinaari klo13-14
Tekoäly seniorin arjessa (työnimi), Matleena Laakso

2. Verkoston jäsenen esittely

Susanna Nurmeksela ja Heidi Kervinen esittelivät Digibuusti! -projektia (1.3.2024-31.8.2026) Peli-iloa ja digitaitoja Keski-Suomessa

Projektia toteuttavat Jyväskylän ammattikorkeakoulu ja Jyväskylän kesäyliopisto, ja sitä rahoittaa Keski-Suomen ELY-keskus Maaseuturahastosta.

Tavoitteena:

- Maakunnan asukkaiden digiosaamisen ja digiosallisuuden lisääminen
- Digitukisverkoston ylläpitäminen ja kehittäminen
- Pelaamisen hyödyntäminen digitaitojen edistämisessä
 - o Tapahtumissa kokeiltu mm. Minigolf, Sanaristikot, Mahjong, Pasiassi, käsityöpelejä, Tasohyppelyjä ja sotatepelejä, Steam ja muiden pelikauppojen valikoimaa)
 - o Virtuaalilasit olleet myös tykätty ja kiinnostava kokemus monelle.

Digitukijoiden verkostoitumispäivä 22.5. Jyväskylässä, vielä voi ilmoittautua ja virtuaalisesti.

<https://dvv.fi/digitukijoiden-verkostoitumispäivä-2025>

3. Vinkkejä viestintään

Merja Lankinen piti esityksen Tekoäly viestinnän tukena.
Eero Tuomenoksa esitteli Google Ads -työkalua.
Esitykset ks. liite.

4. Keskustelussa noussutta

- Tekoälyä voi käyttää myös kuvien ALT-tekstien laatimiseen
- Esitysten tekemiseen apua Gamma ja Prez -sovelluksissa
 - o <https://gamma.app/fi>
- Tekoälyn tekemistä virheistä:
- Virheiden määrä on aika vähäistä, jos antaa itse aineiston. jos pyytää generoimaan jotain ilman omaa aineistoa, on tiedoissa useammin virheitä.
- Ihminasistenttikin tekee virheitä ja monesti tarkoituksella!
- Tekoälyn myötä somen emojiikäyttö on räjähtänyt! Saavutettavuuden kannalta ChatGPT:n emoji ehdotukset ei taida olla aina ihan parhaat (esim. tulee monta emojiä peräkkäin).
- Näitä tekoälytyökaluja voi osaltaan verrata laskimeen. Auttaa tehtävissä ja pääsee syvemmälle asioissa. Käytän itse melko paljon.
- ChatGPT:lle voi syöttää aineistoa esim. kirjoituksen tueksi. Maksuttomassa on rajat aineiston määrässä paljon pienemmät kuin maksullisessa
- Muistetaan vastuullisuus
 - o älä laita toisen tekemää tekstiä ilman lupaa tekoälyyn, tai kokousmuistiota (ellei ole julkinen)
 - o ympäristövaikutukset erityisesti kuvien ja videoiden tekemisen kanssa kannattaa muistaa!
 - o Käytetään tekoälyä hyötyyn, vähemmän leikkikaluna
- Canva pro maksutta järjestöjen käyttöön
<https://www.canva.com/canva-for-nonprofits/>
- Lähellä.fi järjestää maksuttomia koulutuksia järjestöille:
mm. Canva, tekstisisällöt, selkokieli
<https://www.lahella.fi/infot-ja-koulutukset>

ChatGPT:n luoma lyhyt yhteenveto emoji saavutettavuudesta:

✅ **Emoji saavutettavuuden hyvät puolet**

Tuttuja ja visuaalisesti erottuvia monille käyttäjille, erityisesti sosiaalisessa mediassa ja viestinnässä.

Voi tuoda tunnelmaa, sävyä tai huomiota esimerkiksi somepostauksissa tai kevyissä ohjeissa.

Useat modernit ruudunlukijat lukevat emoji-tulkkauksen ääneen, esimerkiksi "hymyilevä naama" tai "kirjekuori".

⚠️ **Haittapuolet ja saavutettavuusongelmat**

1. Ruudunlukijat:
 - Emojit luetaan kuvauksina, jotka voivat keskeyttää tekstin kulun. Esimerkiksi "Tarkista sähköposti" "saatetaan lukea "Tarkista sähköposti, kirjekuori".
 - Useiden emoji peräkkäinen käyttö (esim. 🎉 🎉 🎉) voi ärsyttää tai hämmentää ruudunlukijan käyttäjiä.

2. Käännöspalvelut:
Emojit voivat häiritä konekäännöksiä tai jäädä kääntymättä, mikä voi tehdä lauseista vaikeasti ymmärrettäviä.
3. Tulostus ja tekstinkäsittely:
Emojit eivät näy yhtenäisesti kaikilla laitteilla tai tulostimilla. Ne voivat korvautua neliöillä tai jäädä kokonaan pois.
4. Vanhat tai erityistarpeisiin mukautetut laitteet:
Kaikki ohjelmistot tai laitteet eivät tue emoji-merkkejä, mikä voi aiheuttaa teknisiä virheitä tai näkymättömiä merkkejä.

Suositus saavutettavaan käyttöön

- Käytä emojiä säästeliäästi ja harkiten, erityisesti virallisissa ohjeissa, ammatillisissa teksteissä tai jos yleisössä on apuvälineiden käyttäjiä.
- Älä käytä emojiä korvaamaan sanoja, vaan korkeintaan visuaalisena tukena (esim. "Tarkista sähköposti 📧")
- Jos kohdeyleisössä on ikäihmisiä, heikkonäköisiä tai lukivaikeuksista kärsiviä, kannattaa mieluummin käyttää selkeitä sanoja ja välttää emojiä ylikäyttöä.

5. Verkoston jäsenten kuulumiset

- Espoon työväenopistossa
 - o digituki tarkoittaa normaaleja digitaitojen kursseja sekä avointa oppimisympäristöä Tietotupaa, jossa asiakas voi tulla oman laitteensa kanssa paikan päälle tai käyttää opiston koneita, saa apua ja tukea ohjaajalta. Paikalla on samanaikaisesti myös muita, niin saa vertaistukea ja oppii vähän sellaisistakin aiheista, joita ei itselle ole tullut vastaan tai ei ole osannut kysyä.
 - o Syksyllä tulossa mm. Digitaitojen petrauskurssi senioreille. Kurssit tulevat www.ilmonet.fi 26.5. alkaen ja seuraavalla viikolla alkaa ilmoittautumiset (4.6.)
- Luustoliitossa
 - o keväällä pidetty pari lähikoulutustilaisuutta digiasioissa jäsenyhdistyksille ja ne ovat olleet suosittuja ja palaute on ollut hyvää.
 - o Syksyille seuraavat paikkakunnat varattu samaa koulutusta varten sekä toiveissa pitää myös yksi etäryhmä - keväällä ei ollut riittävästi osallistujia, joten se peruuntui.
- Vanhusten turvan kurssit
 - o <https://www.vanhustenturva.fi/askel-askeleelta-kohti-yhdenvertaisuutta>
- Enterin kuulumiset
 - o säännölliset opastukset päättyvät kevään osalta pääasiassa toukokuun loppuun mennessä ja jäävät kesätauolle. Kesätauko karkeasti sanottuna kesä-elokuun ajan.

Opastuspaikkakohtaiset ajat voi aina tarkistaa kotisivuiltamme:

<https://www.entersenior.fi/opastus/>

- Säännöllisten opastusten kesätauon aikana Enter tarjoaa ikäihmisille keskitetysti kesäopastusta Kampin palvelukeskuksella: opastus on ilman ajanvarausta klo 10-12 kesäkuun kolmena ensimmäisenä (3.6., 10.6. ja 17.6.) ja elokuun kolmena viimeisenä tiistaina (12.8., 19.8. ja 26.8.). <https://www.entersenior.fi/opastus/kesa/>

6. Seuraavat tapaamiset

Laita jo omaan kalenteriin ylös! Kutsu tulee sähköpostiin noin 2 viikkoa ennen tapaamista.

- to 28.8. klo 9.30 - 11 Vaikuttavaa viestintää
- ti 11.11. klo 9.30 - 11

Toivomme tapaamisiin verkoston jäsenten esittelyitä – joko yleisesti toiminnasta tai jostain ajankohtaisesta toiminnasta tai aineistosta.

Ilmoittaudu itse tai ehdota jotain muuta toimijaa! Myös isompia teemoja ja puhujaehdotuksia otetaan vastaan. Laita viestiä nina.ziessler@vtkl.fi